

Vastgesteld d.d. ...

Binnen de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hebben enkele fracties de behoefte om vragen en opmerkingen voor te leggen over de brief van de minister voor Basis-, Voorgezet Onderwijs en Media inzake Verkenning governance Commissariaat voor de Media (Kamerstuk 32 827, nr. 196). Bij brief van ... heeft de minister deze beantwoord. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

Voorzitter van de commissie
Tellegen

Adjunct-griffier van de commissie
Bosnjakovic

Inhoud

- I Vragen en opmerkingen uit de fracties**
 - **Inbreng van de leden van de VVD-fractie**
 - **Inbreng van de leden van de D66-fractie**
- II Reactie van de minister voor Basis-, Voorgezet Onderwijs en Media**

I Vragen en opmerkingen uit de fracties

Inbreng van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de brief 'Verkenning governance Commissariaat voor de Media' en van het 'Briefadvies Op weg naar een toekomstbestendige en slagvaardige toezichthouder'. Wel hebben de leden nog enkele vragen

Brief verkenning governance Commissariaat voor de Media

De leden van de VVD-fractie vragen welke concrete stappen er met betrekking tot het CvdM¹ zijn gezet sinds de evaluatie van zbo's². De leden vinden het belangrijk en goed dat de Europese Richtlijn voor Audiovisuele Mediadiensten meer handvatten biedt aan het CdvM om zich te richten op nieuwe ontwikkelingen in het mediaveld. De leden vragen echter wel of deze richtlijn wel voldoende handvatten biedt. Is de minister van mening dat deze richtlijn voldoende handvatten biedt? Daarnaast lezen de leden dat de Europese Richtlijn ook snel kan verouderen. Op welke manier zet de minister zich in Europees verband in om ervoor te zorgen dat de audiovisuele richtlijnen, indien er sprake is van veroudering, wordt vernieuwd? Kan de minister hier concrete voorbeelden van geven, zo vragen de leden. De leden lezen dat om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen in het mediaveld een goede taak-en omgevingsanalyse nodig is. Het CvdM is het traject hiervoor gestart en praat nu met alle relevante stakeholders.

¹ CvdM: Commissariaat voor de Media

² zbo: zelfstandig bestuursorgaan

De leden vragen wie deze stakeholders zijn en wat de voortgang is binnen dit traject. Bovendien vragen de leden of ze periodiek geïnformeerd kunnen worden over de voortgang binnen dit traject.

De leden lezen dat de bedrijfsvoering van het CvdM niet op orde is hetgeen ertoe heeft geleid dat een duidelijke aansturing en prioritering ontbreekt. Welke gevolgen heeft dit gehad voor de taken van het CvdM? Hebben de relevante stakeholders hier nadelen door ondervonden? Op welke manier wordt er ‘hard aan gewerkt’ om de bedrijfsvoering op voldoende niveau te brengen? Wanneer stelt de minister zich als doel dat het ‘voldoende niveau’ in de bedrijfsvoering bereikt moet worden?

Voorts vragen de leden hoe ver het CvdM is met het opstellen van een Expert Panel en een Raad van Advies. De leden vragen wanneer hun werkzaamheden van start gaan. Op wat voor manier werd het geld dat het CvdM nu gaat steken in de twee externe organen voorheen besteed, zo vragen de leden. Verder vragen de leden hoe de samenwerking van het CvdM met andere Europese toezichthouders verloopt. Hoe verhouden de taken en het mandaat van andere Europese toezichthouders zich tot die van Nederland? Zijn deze toezichthouders beter ingespeeld op het veranderende medialandschap en op een al groeiende digitalisering? Wat kunnen we leren van de internationale toezichthouders? Is het CvdM nog wel in staat om zijn taken naar behoren uit te voeren nu er steeds meer internationale toetreders zijn in het Nederlandse medialandschap, zo vragen de leden.

Briefadvies: Op weg naar een toekomstbestendige en slagvaardige toezichthouder

Ontwikkelingen in het toezichtsveld

De leden van de VVD-fractie lezen dat het CvdM nog zoekend is naar haar rol op nieuwe terreinen, zoals sociale media en naar de werkwijze die daarbij hoort. Op wat voor manier is het CvdM zoekend? Hoe gaat de minister ervoor zorgen dat het CvdM nu eindelijk aansluit op het medialandschap van de 21ste eeuw? Als onderdeel van deze nieuwe werkwijze wordt het gebruik van data middels algoritmen genoemd. Op welke manier gaat het CvdM dat doen? Hoe gaan andere Europese toezichthouders om met deze nieuwe rol? Zijn er best practices die wij hier kunnen overnemen?

Uit de gesprekken binnen het CvdM blijkt, dat het CvdM de nieuwe ontwikkelingen op het terrein van de media wel ziet en contacten legt in nationaal en internationaal verband om deze te bespreken of verkenningen uit te voeren, maar dat de concrete doorvertaling naar de organisatie en het toezicht nog niet is uitgewerkt. De leden vragen hoe deze vertaling wel concreet door verwerkt gaat worden. Ook het instrumentarium om op deze ontwikkelingen op het terrein van digitalisering en innovatie toezicht te houden, is nog niet uitgewerkt. De leden vragen welk instrumentarium de minister denkt dat hiervoor nodig is.

In het rapport wordt aangegeven dat bij de uitwerking van de strategie en visie van het CvdM het verstandig is om het ministerie van EZK³ te betrekken. De leden vragen of en op welke manier EZK ook daadwerkelijk betrokken gaat worden. Ook lezen de leden dat het personeelsverloop bij het CvdM nog steeds heel groot is. Wat zijn hiervoor de redenen en waarom is het verloop zo groot? Ook deze leden onderschrijven het belang van het CvdM. Zij lezen echter dat de meningen verschillen over of het CvdM zelfstandig moet blijven, of deze ook een Kamer van het ACM⁴ kan worden. De leden vragen wat de minister hiervan vindt. Een punt dat regelmatig terug scheen te komen in de interviews was de ervaren dubbeling in het toezicht op de publieke omroepen van het CvdM en de NPO⁵, met name in het financiële

³ EZK: Economische Zaken en Klimaat

⁴ ACM: Autoriteit Consument en Markt

⁵ NPO: Nederlandse Publieke Omroep

toezicht. Hoe ziet de minister dit? Erkent de minister deze dubbeling? Bij de vorige schriftelijke inbreng⁶ merkten de leden al op dat er cases zijn waarin niet het CvdM, maar de NPO zelf onderzoek doet naar salarissen en nevenfuncties bij de NPO. Het verbaasde de leden destijds dat het CvdM hierin geen rol speelde; de leden gaven aan liever te zien dat een onafhankelijk CvdM deze constructies beoordeelt en hierop handhaaft. Nu vragen de leden of hier nog steeds sprake van is. Ook vragen de leden of de minister de mening deelt dat dit opmerkelijk is en dat de handhaving niet bij de NPO zou moeten liggen. Hoe beoordeelt de minister de doeltreffendheid van het CvdM hierin, zo vragen de leden.

De interne organisatie

De leden van de VVD-fractie merken op dat het rapport aangeeft dat gezien de ordegrrootte van de organisatie het niet voor de hand ligt dat het CvdM de volledige bedrijfsvoering in eigen beheer houdt. De leden vragen bij welke onderdelen van het CvdM sprake zal zijn van outsourcing. Ook vragen zij hoe bepaald wordt wie de taken overneemt. Was het niet verstandig geweest om eerder intensievere samenwerkingen met derden aan te gaan? Ook vragen de leden of de minister denkt dat het eerder *outsourcen* van de bedrijfsvoering voor een betere taakuitvoering had gezorgd. Daarnaast vragen de leden hoe het *outsourcen* zich verhoudt tot de optie om het CvdM onder te brengen bij het ACM. Ook lezen de leden dat de locatie in Hilversum niet als ideaal wordt gezien. Heeft de minister een andere locatie in gedachte en zo ja welke?

De leden lezen dat er uit interviews is gebleken dat er nog beter gebruik gemaakt zou kunnen worden van de MTB⁷. Wat vindt de minister hiervan en gaat de minister hier actie op ondernemen? Ook lezen de leden over de intensieve deelname van het CvdM in de internationale gremia. Wat zijn de bezwaren voor de intensieve deelname? Wat vindt de minister van de deelname; zou deze geïntensiveerd of juist verminder moeten worden? Graag ontvangen zij een uitleg van de minister. Ook lezen de leden dat de signaalfunctie van de toezichthouder, als zijnde de ogen en oren van het departement van OCW⁸ steviger ingevuld kan worden, erkent de minister dit? Gaat de minister stappen ondernemen om deze invulling te verbeteren?

De leden lezen dat er in de praktijk twee bestuursmodellen genoemd worden die als vergelijking dienen voor het aansturen van kleine zbo's. Gaat de minister één van deze twee modellen overnemen bij de herstructurering van het CvdM? Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet? Zijn er specifieke onderdelen van de modellen die de minister wil gaan toepassen op het CvdM? Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet?

De leden lezen over het model van de Kansspelautoriteit, waarbij het bestuur gevormd wordt door een tweehoofdige leiding, die gezamenlijk tevens als directie de organisatie aansturen maar waarbij vergunningverlening enerzijds, en handhaving en toezicht anderzijds, functioneel gescheiden zijn. Daarmee vallen de directeurs- en bestuurslaag samen. De leden lezen dat dit vroeger ook het geval bleek te zijn bij het CvdM. Klopt dit? Waarom is dit veranderd, zo vragen de leden, en denkt de minister erover na om dit terug in te voeren. Graag ontvangen zij een onderbouwing van de minister.

Relatie met OCW

De leden van de VVD-fractie lezen dat uit het bestuursreglement van het CvdM blijkt dat er geen afspraken zijn gemaakt over een hiërarchie tussen de collegeleden, bij bijvoorbeeld de

⁶ Kamerstuk 35 000 VIII, nr. 227

⁷ MTB: marktoezichthoudersberaad

⁸ OCW: Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

besluitvorming. Deelt de minister de mening van de leden dat dit vrij opmerkelijk is en dat hier iets aan gedaan moet worden? Zo ja, wat gaat de minister eraan doen? Zo nee, waarom niet?

Ook lezen de leden dat blijkt dat uit de gesprekken dat er tussen het CvdM en het ministerie sprake is van een patstelling met betrekking tot de financiering, hierdoor schijnen de juiste afwegingen en besluiten niet te worden gemaakt. Vindt de minister dit ook niet een probleem dat zo snel mogelijk moet worden opgelost? Hoe is de minister van plan om dit op te lossen? Verder lezen de leden dat het CvdM onvoldoende duidelijk kan maken waar ze haar geld aan besteedt. Hoe kan het dan zo zijn dat het ministerie alsnog achter de keuzes van het CvdM staat? Wat gaat de minister eraan doen om ervoor te zorgen dat het geld rechtmatiger en doelmatiger wordt besteed en wat gaat de minister eraan doen om meer inzicht te krijgen in de bestedingen, zo vragen de leden.

Conclusies

De leden van de VVD-fractie vragen op welke manier de minister de conclusies van het rapport onderschrijft. De leden lezen dat gedurende de transitieperiode het model met een tweehoofdige leiding zonder directeur het beste lijkt; deelt de minister deze bevinding? Waarom wel of niet?

De leden onderschrijven de conclusie dat een belangrijke voorwaarde voor het volwaardig functioneren van het mediatoezicht is dat de relatie met de eigenaar en opdrachtgever goed functioneert. De leden lezen dat een onderdeel hiervan de aanpassing van de tariefstructuur is, waarbij een deel van het benodigde budget uit de markt verkregen kan worden. Is de minister het hiermee eens? Zo ja, waarom wel? Zo nee, waarom niet? Ook lezen de leden dat er weinig doorvertaling is door het CvdM van de plannen en documenten als antwoord op de gesignaleerde vraagstukken. Wat is volgens de minister de oorzaak hiervan? Wat gaat de minister hiertegen doen, zo vragen de leden. Daarnaast lezen de leden dat door de situatie waarin het CvdM zich bevindt, er ook geen sprake is van een goede terugkoppeling vanuit de praktijk ten behoeve van het departement. Hoe heeft de minister het gebrek aan onvolledige informatie ervaren? Wat gaat de minister hiertegen doen? De leden lezen ook dat OCW een taak hoort te hebben in het voeren van de personeelsgesprekken met het College van het CvdM. Gaat de minister dat doen? Wie voert nu de personeelsgesprekken? Waarom is OCW niet eerder gestart met het zelf voeren van de gesprekken, zo vragen de leden.

Aanbevelingen

De leden van de VVD-fractie vragen of de minister van plan is om de negen aanbevelingspunten over te nemen. Kan de minister per punt aangeven of hij dat punt wel of niet overneemt, met daarbij uitgelegd hoe hij dat gaat doen. Mocht de minister een punt niet overnemen dan ontvangen deze leden graag een onderbouwing over waarom niet. Welke partijen gaat de minister betrekken bij zijn besluit om aanbevelingen wel of niet over te nemen, zo vragen de leden.

Inbreng van de leden van de D66-fractie

De leden van de D66-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de uitgevoerde verkenning naar de governance van het CvdM en de voorgenomen stappen naar aanleiding van dit advies. Zij onderstrepen het belang van een goede en krachtige toezichthouder op het domein van media, welke wat betreft kennis en capaciteit voldoende toegerust is toezicht te

houden op zowel traditionele als nieuwe media. Zij hebben naar aanleiding van de verkenning nog enkele vragen.

De leden hebben met interesse de verkenning gelezen. Zij lezen dat bij de totstandkoming hiervan gesproken is met 42 personen. Welke externe stakeholders zijn hiertoe geconsulteerd? Naar aanleiding van de verkenning worden door de minister twee nieuwe, externe organen in het leven geroepen ter ondersteuning van het CvdM. De leden hebben hier enkele vragen over.

De leden vragen wat de precieze taakomschrijving van enerzijds de Raad van Advies en anderzijds het Expert Panel wordt. Op welke basis zij contact hebben met het CvdM; is dat op reguliere basis of enkel wanneer daar vanuit één van de partijen behoefte aan is? Op welke basis worden de leden van zowel de Raad van Advies als het Expert Panel benoemd? Voor welke termijn? Heeft het CvdM voldoende middelen om zelf in de bekostiging hiervan te voorzien? Ontstaat hiermee geen afhankelijkheid die de onafhankelijke advisering kan belemmeren? Houdt één van de twee organen tevens toezicht op de werkzaamheden en interne aangelegenheden binnen het CvdM of is dat belegd bij het ministerie? Hoe verhouden de Raad van Advies en het Expert Panel zich tot het ministerie? Op welke wijze dragen beide organen concreet bij aan het voorkomen van de problematiek waarmee het CvdM eerder kampte, zo vragen zij.

De leden lezen dat de minister het bezoldigingsbesluit zal aanpassen. Welke aanpassingen kunnen de leden hierin concreet verwachten?

De leden van deze fractie horen graag van de minister op welke wijze de uitvoering van de motie van de leden Sneller en Den Boer⁹, waarin de regering wordt verzocht de benoemingsprocedures voor de belangrijkste democratische instituties (waaronder zbo's) te herzien, betrokken wordt bij de hervorming van de governancestructuur van het CvdM.

Deze leden lezen dat de komende twee jaar als transitieperiode zijn aangemerkt. Na welke resultaten is de minister voornemens te concluderen dat de transitieperiode tegen die tijd is afgerond? Raakt deze transitieperiode tevens aan het voornemen om het CvdM beter te laten acteren op de nieuwe ontwikkelingen in het medialandschap en zo ja, hoe wordt hier invulling aan gegeven?

De leden lezen tot slot dat met betrekking tot de financiering van het CvdM sprake lijkt te zijn van een patstelling tussen het CvdM en het ministerie van OCW. Het CvdM kan momenteel onvoldoende duidelijk maken waar ze haar geld aan besteedt en de noodzakelijke onderbouwing voor aanpassing van de tariefstructuur ontbreekt. Op welke wijze worden de aanbevelingen die in de verkenning hiertoe zijn gedaan opgepakt om deze patstelling te doorbreken en belangrijker, te voorkomen dat het CvdM onnodig geld laat liggen, zo vragen de leden.

II Reactie van de minister voor Basis-, Voorgezet Onderwijs en Media

⁹ Kamerstuk: 35 300-VII, nr. 25